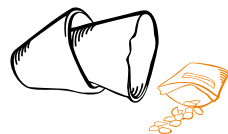

ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

Πότε φυτεύουμε;

Η απάντηση είναι απλή και ισχύει για όλα τα φυτά. Όσα είναι ριζωμένα, δηλαδή είναι μέσα σε γλάστρα, μπορούν να φυτευτούν στο χώμα ή να μεταφυτευθούν σε άλλη γλάστρα, όποτε θέλουμε εμείς. Δηλαδή όλο το χρόνο. Όμως καλό είναι να αποφύγουμε τέτοιες εργασίες, όταν έχει πολύ κρύο και όταν έχει πολύ ζέστη. Τα φυτά που είναι γυμνόριζα, δηλαδή χωρίς χώμα στις ρίζες τους, όπως οι τριανταφυλλίες που αγοράζουμε μέσα σε σακουλάκι ή τα καρποφόρα που πωλούνται το χειμώνα, φυτεύονται μόνον το χειμώνα.

Πού φυτεύουμε;

Εκεί που υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για να αναπτυχθεί το κάθε είδος φυτού. Δηλαδή το κατάλληλο κλίμα και έδαφος. Όμως πριν ακόμη φυτέψουμε, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι ο διαθέσιμος χώρος που έχουμε στον κήπο είναι επαρκής για το μέγεθος που θα αποκτήσει το φυτό μας στο μέλλον.

Πώς φυτεύουμε;

Σκάβουμε ένα λάκκο με διαστάσεις λίγο μεγαλύτερες απ' αυτές που έχει η «μπάλα χώματος» του φυτού που θα φυτέψουμε.

Βελτιώνουμε, αν χρειάζεται, το χώμα μας με τα απαραίτητα κατά περίπτωση υλικά.

Προσθέτουμε στον πυθμένα του λάκκου λίγο λίπασμα ή κοπριά καλά χωνεμένη ή κομπόστ. Σκεπάζουμε με λίγο χώμα.

Βγάζουμε προσεκτικά το φυτό από τη γλάστρα του και το τοποθετούμε στο λάκκο. Προσέχουμε ώστε να είναι στο ίδιο επίπεδο με αυτό που ήταν και πριν. Γεμίζουμε το λάκκο με χώμα.

Ποτίζουμε και στηρίζουμε το φυτό, αν αυτό είναι απαραίτητο.

Συμπληρώνουμε με λίγο χώμα, αν χρειάζεται.

Ποιο φυτό;

Δεν αρκεί να μας αρέσει ένα φυτό για να το βάλουμε στον κήπο ή τη βεράντα μας. Θα πρέπει οι συνθήκες του περιβάλλοντος (κλίμα, έδαφος, φωτισμός) να είναι οι κατάλληλες για αυτό. Επίσης θα πρέπει να σκεφτούμε, πριν διαλέξουμε φυτό, αν έχουμε τη δυνατότητα να το φροντίζουμε όπως πρέπει.

ΣΤΗ ΓΛΑΣΤΡΑ

Η φύτευση (μεταφύτευση στην ουσία) γίνεται με τον ίδιο τρόπο περίπου. Απλώνουμε στον πυθμένα της νέας γλάστρας λίγη ελαφρόπετρα ή χαλίκι, ρίχνουμε λίγο χώμα και πάνω του τοποθετούμε το φυτό. Συμπληρώνουμε τα κενά με χώμα και ποτίζουμε. Μεταφυτεύουμε από μικρή στην αμέσως μεγαλύτερη γλάστρα κάθε 1-2 χρόνια, την άνοιξη ή το φθινόπωρο.

ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ

Ποιες είναι οι φροντίδες που απαιτούν τα φυτά; Πότισμα, μερικά σκαλίσματα, κάποιο κλάδεμα, λίπανση, προστασία από εχθρούς, ασθένειες και άλλες αντιξοότητες. Αυτές είναι οι βασικές φροντίδες.

Κάθε πότε ποτίζουμε;

Αφήνοντας στην άκρη τις ακραίες περιπτώσεις φυτών που θέλουν ελάχιστο νερό και αυτών που ζουν μέσα στο νερό, για όλα τα υπόλοιπα ισχύει ότι: ποτίζουμε, όταν το χώμα γύρω από ένα φυτό είναι στεγνό. Αυτός είναι ο γενικός κανόνας και όπως μπορεί να δει κανείς στην πράξη, το χειμώνα που βρέχει, μπορεί να μη χρειαστεί να ποτίσουμε καθόλου, ενώ το καλοκαίρι πιθανόν να πρέπει να ποτίζουμε και δυο φορές τη μέρα για να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες φυτών που καταναλώνουν πολύ νερό. Κατά κανόνα φυτά που ζουν σε γλάστρα θα χρειαστούν συχνότερο πότισμα απ' αυτά που ζουν στο έδαφος μια και το περιορισμένο χώμα της γλάστρας δεν μπορεί να κρατήσει πολύ νερό. Απ' την άλλη, οι συνέπειες του υπερβολικού ποτίσματος θα φανούν πολύ γρήγορα σε ένα γλαστρικό φυτό. Αν δίνουμε περισσότερο νερό απ' όσο χρειάζεται το φυτό, οι ρίζες του θα ασφυκτιούν και κάποια στιγμή θα σαπίσουν.

Πόσο ποτίζουμε;

Και πάλι ο κανόνας υπαγορεύει ότι τα αραιά και γενναϊόδωρα ποτίσματα είναι καλύτερα απ' τα συχνά και... τιγγούνικα. Υπάρχουν όμως και οι εξαιρέσεις, όπως η αζαλέα, οι οποίες επισημαίνονται κατά περίπτωση.

Λιπάσματα

Κατά κανόνα, στα περισσότερα είδη φυτών δίνουμε λίπασμα την άνοιξη ή και το φθινόπωρο. Χρησιμοποιούμε κάποιο πλήρες και ισορροπημένο σκεύασμα, δηλαδή ένα λίπασμα που περιέχει όλα τα θρεπτικά στοιχεία σε ίσες αναλογίες. Πέραν αυτού δεν είναι άσχημη ιδέα να πληρώσουμε λίγα χρήματα περισσότερα και να αγοράσουμε ένα λίπασμα που περιέχει και ιχνοστοιχεία. Τα τελευταία είναι κάποια χημικά στοιχεία που τα φυτά χρειάζονται σε πολύ μικρές αλλά απαραίτητες ποσότητες. Για τον κήπο χρησιμοποιούμε συνήθως κοκκώδες λίπασμα. Μπορούμε όμως να χρησιμοποιήσουμε και κάποιο σκεύασμα σε μορφή σκόνης ή υγρό.

ΣΤΗ ΓΛΑΣΤΡΑ

Γλαστρικά φυτά θέλουν τακτικές λιπάνσεις σε μηνιαία βάση εκτός από τους πιο ζεστούς ή τους πιο ψυχρούς μήνες του έτους. Επίσης, χορηγούμε πάντα υδατοδιαλυτό λίπασμα (σε σκόνη ή υγρό που διαλύεται στο νερό), αποφεύγουμε τα κοκκώδη λιπάσματα. Αυτά είναι καταλληλότερα για τα φυτά που ζουν στο έδαφος του κήπου.

Προστασία απ' το κρύο

Στις αρχές του χειμώνα σκορπίζουμε μερικές φτυαριές καλά χωνεμένης κοπριάς ή κομπόστ γύρω από τη βάση του φυτού μας, έτσι ώστε το έδαφος να κρατιέται ζεστό. Στην ανάγκη μπορούμε να καλύψουμε το φυτό μας με κηποτεχνικό φλις ή ακόμη και παλιές κουβέρτες. Τα γλαστρικά φυτά μπορούν να προφυλαχθούν πιο εύκολα απ' το κρύο μεταφέροντάς τα σε προστατευμένες θέσεις.

Κλάδεμα

Κλαδεύουμε για να ανανεώσουμε τη βλάστηση ενός φυτού, για να διαμορφώσουμε το σχήμα του ή για να πετύχουμε πλουσιότερη ανθοφορία. Η εποχή κλαδέματος εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Διαβάστε στα επόμενα κεφάλαια πότε γίνεται το κλάδεμα ανάλογα με το είδος φυτού.

Εδαφοκάλυψη

Είναι αυτό που λέει η λέξη, δηλαδή σκεπάζουμε το χώμα του κήπου με συγκεκριμένα υλικά ή και φυτά ακόμη, με στόχο να βελτιώσουμε τις εδαφικές συνθήκες. Η εδαφοκάλυψη μας παρέχει διάφορα οφέλη που εξαρτώνται από το υλικό που χρησιμοποιούμε και από την εποχή του έτους: εξοικονόμηση νερού, θέρμανση του εδάφους το χειμώνα, μείωση της θερμοκρασίας του το καλοκαίρι, μείωση των αγριόχορτων και προσθήκη στο χώμα ουσιών χρήσιμων ή και θρεπτικών για τα φυτά. Τα υλικά που μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς είναι πολλά: ανόργανα (πέτρες, βότσαλα, ψηφίδες κ.ά.) και οργανικά (μικρά ή μεγάλα φυτά, φλοιός πεύ-

κου, τριμμένη ακατέργαστη ξυλεία, κομπόστ, ξερά φύλλα, τριμμένα ξερά κλαδιά). Απ' όλα αυτά το καλύτερο υλικό είναι το κομπόστ, επειδή συμβάλλει στην ποιοτική βελτίωση του εδάφους. Είναι προφανές ότι η επιλογή ενός ή περισσότερων απ' αυτά τα υλικά έχει επίδραση και στην εμφάνιση του κήπου μας.

Εδαφοκάλυψη με κισσό

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

- Στην ουσία, μπορούμε να φυτέψουμε όποτε θέλουμε. Αποφεύγουμε όμως τις πιο ψυχρές και τις πιο θερμές περιόδους.
- Ποτίζουμε, όποτε στεγνώνει το χώμα.
- Σε γλαστρικά φυτά αποφεύγουμε να δώσουμε λίπασμα σε στερεή μορφή
- Γλαστρικά φυτά θέλουν συχνότερες λιπάνσεις από αυτά που ζουν στο έδαφος
- Υγιή και εύρωστα φυτά κινδυνεύουν λιγότερο από εχθρούς και ασθένειες

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Pittosporum tobira

Είναι ένας μεγάλος αειθαλής θάμνος με αργή ανάπτυξη. Έχει πλούσια βλάστηση και αρωματικά λευκά άνθη το Μάιο περίπου. Είναι ένα από τα πιο ανθεκτικά φυτά, αφού τα βγάζει πέρα με το κρύο, με τη ζέστη και αντέχει στην ξηρασία, αλλά οι δυνατοί άνεμοι εμποδίζουν την ανάπτυξή της.

Κλαδεύουμε ελαφρά προς το τέλος του χειμώνα ή μετά την άνθιση, αν η φυλλωσιά της έχει αραιώσει.

Στον κήπο χρησιμοποιείται είτε σε ομάδες με άλλους θάμνους είτε μεμονωμένη.

Ακατάλληλο φυτό για γλάστρα. Για την περίπτωση αυτή, είναι καλύτερη η νάνα αγγελική (*P. tobira* «Nana»), που έχει όλα τα πλεονεκτήματα της μεγάλης σε μικρή συσκευασία. Φτάνει σε ύψος μόλις τα 50-70 εκ., αλλά μπορεί να απλώσει αποκτώντας διάμετρο 3 μ. στο χώμα και 1-1,5 μ. στη γλάστρα.

Διαστάσεις Υ: 6 μ., Δ: 4 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές

Άνθη-καρποί Λευκά, αρωματικά άνθη το Μάιο, που ακολουθούνται από σφαιρικούς πράσινους καρπούς.

Αντοχή Αντέχει στο κρύο και στην ξηρασία, αλλά ενοχλείται από τους δυνατούς ανέμους. Δεν έχει πρόβλημα απ' τη ζέστη.

Θέση Σκιερή, ημι-σκιερή ή ηλιόλουστη. Υπήνεμη. Κατάλληλο για παραθαλάσσιους κήπους. Για γλάστρες είναι κατάλληλη μόνον η νάνα αγγελική.

Πότισμα Όποτε στεγνώνει το χώμα.

Θρέψη Πλήρες και ισορροπημένο την άνοιξη και το φθινόπωρο.

Έδαφος Αδιάφορο, αρκεί να στραγγίζει καλά.

Φροντίδες Κλαδεύουμε προς το τέλος του χειμώνα. Τακτικά ποτίσματα μέχρι να εγκατασταθεί.

Αντιξοότητες Τα κοκκοειδή είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει.

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ ΚΟΙΝΟ

Lonicera caprifolium

Το γνωστό «παλιό, καλό» αγιόκλημα με τα αρωματικά λουλουδία. Αν έχει πολύ κρύο το χειμώνα, θα χάσει ένα μέρος, ή και ολόκληρη, τη φυλλωσιά του αλλά την άνοιξη θα πρασινίσει ξανά.

Τα μυστικά για την καλή ανάπτυξή του είναι δύο: μην αμελήσετε το πότισμά του και φροντίστε δυο φορές το χρόνο, νωρίς την άνοιξη και προς το τέλος του καλοκαιριού, να το καθαρίζετε από τα ξερά κλαδιά του.

Στην αγορά μπορεί να βρείτε και άλλα είδη αγιοκλήματος, το κοινό όμως είναι το πιο ανθεκτικό στο κρύο και το πιο αρωματικό.

Διαστάσεις Υ: 4-5 μ., Δ: 2-4 μ.

Φύλλωμα Ημι-αειθαλές

Άνθη Λευκο-κίτρινα, πολύ αρωματικά άνθη απ' το Μάιο έως τον Ιούλιο.

Αντοχή Αντέχει στο κρύο και στη ζέστη. Έχει σχετικώς καλή αντοχή στην ξηρασία. Ευδοκίμει σε γλάστρες. Ακατάλληλο για παραθαλάσσιους κήπους.

Θέση Σκιερή, ημι-σκιερή ή ηλιόλουστη, αλλά και υπήνεμη.

Πότισμα Αν ποτίζετε τακτικά, όποτε στεγνώνει το χώμα του, θα έχει πλουσιότερη ανάπτυξη.

Θρέψη Πλήρες και ισορροπημένο την άνοιξη και το φθινόπωρο.

Έδαφος Αδιάφορο, αρκεί να στραγγίζει καλά.

Φροντίδες Προς το τέλος του χειμώνα κλαδεύουμε, αν χρειάζεται να κατευθύνουμε την ανάπτυξή του. Ταυτόχρονα απομακρύνουμε τα ξερά κλαδιά. Ένα δεύτερο καθάρισμα των ξερών θα χρειαστεί να κάνουμε προς το τέλος του καλοκαιριού.

Αντιξοότητα Δεν θα σας προβληματίσει.

ΑΖΑΛΕΑ

Rhododendron sp.

Είναι ένας αειθαλής θάμνος ο οποίος μπορεί να τα βγάλει πέρα άνετα με το «ελληνικό» κρύο. Το πρόβλημά του είναι η ζέστη, η ξηρασία και ο καυτός ήλιος του ελληνικού καλοκαιριού. Επίσης θέλει όξινο χώμα. Με τέτοια δεδομένα είναι προτιμότερη η καλλιέργειά του σε γλάστρα, όπου μπορούμε πιο εύκολα να ελέγξουμε τις συνθήκες του περιβάλλοντος. Στην αγορά βρίσκουμε ανθισμένες αζαλέες ένα-δύο μήνες πριν και μετά τα Χριστούγεννα, όμως αυτές έχουν υποστεί ειδική μεταχείριση για να ανθίσουν τότε. Το φυσιολογικό είναι να ανθίζουν Απρίλιο με Μάιο. Επίσης θα βρούμε ποικιλίες από δύο είδη της: την κοινή ή αλλιώς γιαπωνέζικη αζαλέα που είναι αειθαλής και την «μόλλις», *Rhododendron mollis*, που είναι φυλλοβόλα.

.....
Διαστάσεις Υ.: 1-3 μ., Δ.: 2-3 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές ή φυλλοβόλο ανάλογα με το είδος.

Άνθη Λευκά ή σε αποχρώσεις του ροζ, του κόκκινου, βιολετί σομόν, απ' τον Απρίλιο μέχρι και τον Μάιο ανάλογα με την ποικιλία.

Αντοχή Μεγάλη αντοχή στο κρύο, μικρή αντοχή στη ζέστη και στην ξηρασία. Υποφέρει από τους ανέμους. Κατάλληλο για γλάστρα. Ακατάλληλο για παραθαλάσσια φύτευση.

Έδαφος Όξινο, πλούσιο σε οργανική ουσία και αφράτο με άριστη στραγγίση.

Θέση Σκιερή ή ημι-σκιερή και προστατευμένη από τον άνεμο.

Πότισμα Τακτικό. Το ζητούμενο είναι το χώμα να είναι πάντα νωπό αλλά όχι λασπωμένο. Μία φορά το μήνα κάνουμε ένα πολύ γενναϊόδωρο πότισμα για να ξεπλυθούν τα άλατα. Το «σκληρό» νερό με τα πολλά άλατα είναι ακατάλληλο για την αζαλέα.

ΑΖΑΛΕΑ ΚΑΙ ΡΟΔΟΔΕΝΤΡΟ

Η αζαλέα είναι πολύ στενή συγγενής του ροδόδεντρου, όμως διαφέρει απ' αυτό στις απαιτήσεις της, ενώ είναι και αρκετά μικρότερη σε μέγεθος.

Θρέψη Δίνουμε υγρό, οργανικό, πλήρες λίπασμα, μια φορά το μήνα απ' το τέλος της άνθισης μέχρι το σχηματισμό των μπουμπουκιών.

Φροντίδες Κλαδεύουμε αμέσως μετά την άνθιση, για να αφαιρέσουμε ξερά και χαλασμένα κλαδιά.

Αντιξοότητα Ο καυτός ήλιος, η ζέστη, η ξηρασία, τα άλατα και το στάσιμο νερό είναι οι αιτίες για τα προβλήματα της αζαλέας.

ΚΟΛΠΑ

Δύο είναι οι λόγοι για τους οποίους χαλάνε οι αζαλέες συνήθως: το ότι τις κρατάμε μέσα στο σπίτι ενώ αυτές είναι φυτά εξωτερικού χώρου και το υπερβολικό πότισμα. Το ριζικό τους σύστημα είναι πυκνό και επιφανειακό, έτσι αντίθετα με τα περισσότερα φυτά, αυτές προτιμούν συχνά ποτίσματα με λίγο νερό, ώστε το χώμα τους να είναι πάντα νωπό. Επίσης είναι πολύ καλή ιδέα να ανακατέψουμε στο χώμα τους πριν τη μεταφύτευση λίγη ελαφρόπετρα και λίγο περλίτη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟ ή ΠΟΪΝΣΕΤΙΑ *Euphorbia pulcherrima*

Τα Χριστούγεννα γεμίζει ο τόπος αλεξανδρινά και μάλλον, τουλάχιστον ένα τέτοιο, έχει περάσει από τα χέρια σας. Άρα θα περιμένε κανείς ότι θα έβλεπε κάποια απ' αυτά σε κήπους και βεράντες. Αν δε συμβαίνει κάτι τέτοιο, είναι επειδή δεν τους φερόμαστε όπως θα έπρεπε... Δεν είναι «δύσκολο» φυτό, από καλλιεργητική άποψη όμως πρέπει να δώσουμε προσοχή στην επιλογή του κατάλληλου χώρου για να εγκαταστήσουμε το αλεξανδρινό μας.

Στην Ελλάδα μπορεί να μείνει σε εξωτερικό χώρο το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου και σε περιοχές της νότιας Ελλάδας μπορεί να είναι ένα κανονικό φυτό εξωτερικού χώρου. Δηλαδή σε μέρη όπου δεν υπάρχουν παγετοί ή σε κάποια σημεία του κήπου προστατευμένα απ' το κρύο. Εκεί όπου το κρύο «τσούζει» θα πρέπει να το μεταφέρουμε μέσα στο σπίτι σε θέση φωτεινή, όχι μπροστά σε ένα βορινό παράθυρο· φροντίζουμε να μην ακουμπούν τα φύλλα το τζάμι. Η ιδανική θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι ανάμεσα στους 15 και τους 20 °C.

Διαστάσεις Υ: 1-2 μ., Δ: 1-1,5 μ.

Φύλλωμα «Ημι-αιθαλής», δηλαδή το χειμώνα μπορεί να χάσει μέρος της φυλλωσιάς του.

Άνθη Τα κίτρινα άνθη του δεν είναι κάτι σημαντικό, το ενδιαφέρον βρίσκεται στα χρωματιστά βράκτια φύλλα που τα περιβάλλουν. Τα φύλλα αυτά μπορεί να είναι σε κάποια απόχρωση του κόκκινου ή λευκά.

Αντοχή Μικρή αντοχή στο κρύο, καταστρέφεται σε θερμοκρασίες κοντά στο 0 °C. Μικρή αντοχή στην ξηρασία. Δεν έχει πρόβλημα με τη ζέστη. Δεν

ΑΛΟΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ

Aloe vera (συν. *A. barbadensis*,
A. indica και *A. vulgaris*)

Η αλόη είναι ένα παχύφυτο, δηλαδή έχει την ικανότητα να αποθηκεύει νερό μέσα στους ιστούς της, για να το χρησιμοποιήσει αργότερα. Δε σχηματίζει κορμό, αλλά με παραφυάδες εξαπλώνεται, καλύπτοντας το έδαφος και σχηματίζοντας πυκνές συστάδες. Τα παχιά φύλλα της είναι γεμάτα από ένα χυμό που επιταχύνει την επουλωση των πληγών. Στα νότια μπορεί να καλλιεργηθεί έξω και να προφυλαχθεί, αν χρειαστεί το χειμώνα, απ' την παγωνιά. Στα βόρεια όμως είναι καλύτερα να τη βάλουμε σε γλάστρα. Πολλαπλασιάζεται πολύ εύκολα την άνοιξη ή το φθινόπωρο με τις παραφυάδες της.

αντέχει την αλμύρα της θάλασσας ούτε στους ανέμους. Ευδοκίμει σε γλάστρα, μάλιστα στα βόρεια μόνον έτσι μπορεί να επιβιώσει.

Έδαφος Αφράτο με άριστη στράγγιση. Στη γλάστρα χρησιμοποιούμε χώμα «εσωτερικού χώρου», στον κήπο εμπλουτίζουμε το έδαφος με περλίτη και ελαφρόπετρα.

Θέση Ημι-σκιερή ή σκιερή· υπήνεμη με νότια έκθεση.

Πότισμα Ποτίζουμε όποτε στεγνώνει το χώμα, Το χειμώνα μειώνουμε τα ποτίσματα στα απολύτως απαραίτητα.

Θρέψη Την άνοιξη και το φθινόπωρο χορηγούμε πλήρες και ισοροπημένο λίπασμα.

Φροντίδες Προς το τέλος του χειμώνα, όταν τα χρωματιστά φύλλα «τελειώσουν», δεν πετάμε τη γλάστρα, αλλά παίρνουμε το κλαδευτήρι και κόβουμε. Κλαδεύουμε σχετικά χαμηλά για να πάρουμε πλούσια βλάστηση.

Αντιξοότητα Η παγωνιά και το υπερβολικό πότισμα είναι οι εχθροί του αλεξανδρινού.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Καλού-κακού βάλτε γάντια, όταν κλαδεύετε, επειδή ο χυμός που βγαίνει απ' τα κλαδιά προκαλεί φαγούρα σε κάποιους.

.....

Διαστάσεις Υ και Δ: 0,5-0,6 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές

Άνθη Κίτρινα το Μάιο

Αντοχή Το ιδανικό εύρος θερμοκρασιών είναι μεταξύ 4 και 40 °C. Πιο πάνω σταματά η ανάπτυξη της, πιο κάτω κινδυνεύει να παγώσει. Καλή αντοχή στην ξηρασία. Δεν έχει πρόβλημα από τους δυνατούς ανέμους.

Θέση Ημι-σκιερή το καλοκαίρι, ηλιόλουστη τον υπόλοιπο χρόνο. Κατάλληλη για παραθαλάσιους κήπους και για γλάστρες.

Πότισμα Όποτε στεγνώνει το χώμα. Αραιώνουμε πολύ τα ποτίσματα το χειμώνα.

Θρέψη Αποφεύγουμε να της δώσουμε λίπασμα πλούσιο σε άζωτο. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιήσουμε για την αλόη κάποιο σκεύασμα «για ντοματιές» που περιέχει μηδέν ή λίγο άζωτο, προς τα μέσα της άνοιξης.

Έδαφος Με άριστη στράγγιση. Στη γλάστρα χρησιμοποιούμε κοινό χώμα του κήπου ανακατεμένο με άφθονη ελαφρόπετρα.

Φροντίδες Κλαδεύουμε προς το τέλος του χειμώνα. Τακτικά ποτίσματα μέχρι να εγκατασταθεί.

Αντιξοότητα Τα κοκκοειδή είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΔΑ ή ΙΠΠΕΑΣΤΡΟ *Hippeastrum* sp.

Ένα βολβώδες φυτό με τεράστιο άνθος σε διάφορα χρώματα. Κατά κανόνα καλλιεργείται σε γλάστρα, επειδή, όταν είναι στριμωγμένο εκεί μέσα, ανθίζει περισσότερο. Οι βολβοί του φυτεύονται μισο-χωμένοι στο χώμα το φθινόπωρο, κρατάμε τη γλάστρα σε χώρο προστατευμένο από την παγωνιά, ακόμη και μέχρι την άνοιξη, αν χρειάζεται. Τα λουλούδια εμφανίζονται προς το τέλος της άνοιξης. Όταν ένα από αυτά «τελειώσει», κόβουμε το μίσχο του και αφήνουμε τα φύλλα απείραχτα. Τοποθετούμε τη γλάστρα σε θέση φωτεινή αλλά μακριά από το άμεσο ηλιακό φως. Στις αρχές του φθινοπώρου τα φύλλα αρχίζουν να χαλάνε. Τότε, σταματάμε τα ποτίσματα, ώστε να βοηθήσουμε το φυτό να μπει σε λήθαργο. Όταν τα φύλλα κιτρινίσουν τελείως, τα κόβουμε από τη βάση τους και... ξεχνάμε την αμαρυλλίδα μας μέχρι να ξυπνήσει ξανά, την επόμενη άνοιξη, οπότε και αρχίζουμε σιγά-σιγά τα ποτίσματα.

Διαστάσεις Υ: 0,50-0,60 μ., Δ: 0,20 μ.

Φύλλωμα Εποχικό

Άνθη Πολύ μεγάλα και αρωματικά άνθη την άνοιξη σε πλήθος αποχρώσεων που διατηρούνται για 5-6 εβδομάδες.

Αντοχή Μέτρια αντοχή στο κρύο. Καλή αντοχή στη ζέση. Μέτρια αντοχή στην ξηρασία. Δεν του «αρέσουν» οι άνεμοι. Ευδοκίμει σε γλάστρα.

Έδαφος Αφράτο με άριστη στράγγιση. Το χώμα «εξωτερικού χώρου», εμπλουτισμένο με λίγη ελαφρόπετρα είναι κατάλληλο.

Θέση Ηλιόλουστη, ημι-σκιερή ανάλογα με την κατάσταση.

Πότισμα Ποτίζουμε τακτικά, όποτε στεγνώνει το χώμα, πιο συχνά το καλοκαίρι.

Θρέψη Δίνουμε πλήρες, υγρό λίπασμα μία φορά το μήνα απ' την άνοιξη μέχρι το τέλος του καλοκαιριού.

Φροντίδες Μεταφυτεύουμε κάθε 2-3 χρόνια, μετά την άνθιση.

Αντιξοότητα Δεν έχει εχθρούς, εκτός απ' τον κηπουρό που υπερβάλλει με το πότισμα.

ΑΟΥΚΟΥΜΠΑ

Aucuba japonica

Ένας θάμνος με αστείο όνομα, που θα τον επιλέξει κάποιος για τα όμορφα αειθαλή φύλλα του και την αντοχή του στη σκιά. Η μεγάλη ατραξιόν της σουκούμπας δεν είναι τα λευκά ανθάρια της αλλά τα χρωματιστά φύλλα της και οι κόκκινοι καρποί της. Το «πρόβλημα» είναι ότι για να υπάρξουν καρποί χρειαζόμαστε δύο σουκούμπες, μία αρσενική και μία θηλυκή.

Διαστάσεις Υ: 2-2,5 μ., Δ: 1,5-2 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές

Άνθη-Καρποί Ασήμαντα λευκά άνθη, όμορφοι κόκκινοι καρποί.

Αντοχή Μεγάλη αντοχή στο κρύο, δυσκολεύεται από την καλοκαιρινή ξηρασία. Κατάλληλο για γλάστρα. Υποφέρει από τους ανέμους.

Έδαφος Αφράτο, πλούσιο σε οργανική ουσία με καλή στράγγιση. Στη γλάστρα φυτεύουμε σε χώμα «εξωτερικού χώρου».

Θέση Ημι-σκιερή ή σκιερή και προστατευμένη από δυνατούς ανέμους και κυρίως τους ξηρούς καλοκαιρινούς νοτιάδες.

Πότισμα Ποτίζουμε τακτικά το καλοκαίρι, όποτε στεγνώνει το χώμα.

Θρέψη Την άνοιξη και το φθινόπωρο δίνουμε πλήρες και ισορροπημένο λίπασμα.

Φροντίδες Κλαδεύουμε μία φορά το χρόνο, νωρίς την άνοιξη, για να διατηρείται το φυτό συμπαγές. Αφαιρούμε το 1/3 ή το 1/4 του μήκους των κλαδιών της. Προς το τέλος της άνοιξης καλύπτουμε το χώμα με κομπόστ.

Αντιξοότητα Τα κοκκοειδή έντομα πιθανόν να σας προβληματίσουν.

ΑΠΗΓΑΝΟΣ

Ruta graveolens

Ο απήγανος έχει είτε φανατικούς φίλους είτε φανατικούς εχθρούς. Μ' αυτόν μέσος δρόμος δεν υπάρχει. Το επίμαχο χαρακτηριστικό του είναι το βαρύ άρωμα των φύλλων του. Είναι ένας αειθαλής θάμνος μικρού μεγέθους ή καλύτερα μια μεγάλη πόα. Δεν έχει ιδιαίτερες καλλιεργητικές απαιτήσεις και επομένως είναι καλή επιλογή για αρχάριους της κηπουρικής ή για αυτούς που δεν μπορούν να διαθέσουν πολύ χρόνο στην περιποίηση των φυτών τους. Πολλαπλασιάζεται πολύ εύκολα -ακόμη και μόνος του- με τους σπόρους του. Χρησιμοποιείται στην παρασκευή διαφόρων ποτών μετά από επεξεργασία, αλλά δεν τρώγεται, γιατί είναι φυτό τοξικό. Για την πρόληψη ότι ο απήγανος «διώχνει τα κακά πνεύματα» ή και «το κακό μάτι», διαβάστε κάποιο άλλο βιβλίο. Το μόνο που θα βρείτε εδώ είναι ότι η πεποίθηση αυτή συναντάται σε αρκετές παραμεσόγειες χώρες.

Άνθη Κίτρινα το Μάρτιο ή τον Απρίλιο για 5-6 εβδομάδες.

Αντοχή Μέτρια αντοχή στο κρύο. Πολύ καλή αντοχή στην ξηρασία και στη ζέστη. Ευδοκίμει σε γλάστρες. Κατάλληλο για παραθαλάσσιες φυτεύσεις.

Έδαφος Προτιμά έδαφος με άριστη στράγγιση και ασβεστούχο. Στη γλάστρα αναμειγνύουμε χώμα «εξωτερικού χώρου» με λίγη ελαφρόπετρα.

Θέση Ηλιόλουστη.

Πότισμα Αφήνουμε το χώμα να στεγνώσει καλά ανάμεσα στα ποτίσματα.

Θρέψη Άνοιξη και φθινόπωρο χορηγούμε πλήρες και ισορροπημένο λίπασμα.

Φροντίδες Κλαδεύουμε ελαφρά μετά την άνθιση για να διατηρείται το φυτό συμπαγές και να ανανεώνεται η βλάστηση. Μπορούμε να αναβάλλουμε το κλάδεμα για 3-4 εβδομάδες, ώστε να μαζέψουμε πρώτα τους άφθονους σπόρους που παράγει.

Αντιξοότητες Προσβάλλεται από φυλλοφάγες κάμπιες οι οποίες είναι ικανές να καταφάνε τα φύλλα.

.....
Διαστάσεις Υ και Δ: 0, 60-0,80 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές και αρωματικό

ΑΡΑΛΙΑ ή ΦΑΤΣΙΑ

Fatsia japonica συν. *Aralia sieboldii*, *A. japonica*

Αιθαλής θάμνος ο οποίος για τη νότιο Ελλάδα είναι φυτό εξωτερικού χώρου, ενώ στα βόρεια θα πρέπει να την έχουμε σε γλάστρα που θα μεταφέρουμε σε φωτεινό εσωτερικό χώρο το χειμώνα. Την καλλιεργούμε για τα άφθονα, μεγάλα και δαντελωτά φύλλα της, τα οποία δε χάνουν τη χάρη τους, ακόμη και αν η αράλιά μας ζει στη σκιά.

Διαστάσεις Υ.: 2-4 μ., Δ.: 2-3,5 μ.

Φύλλωμα Αιθαλές

Άνθη-Καρποί Τα άνθη δεν είναι θεαματικά ούτε και οι μαύροι καρποί που παράγονται απ' αυτά.

Αντοχή Μικρή αντοχή στο κρύο, κανένα πρόβλημα με τη ζέστη. Ακατάλληλο για παραθαλάσσιες θέσεις. Ευδοκίμει σε γλάστρα.

Έδαφος Αφράτο και πλούσιο σε οργανική ουσία. Άρα θα πρέπει να εμπλουτίσουμε το χώμα του κήπου με κομπόστ ή καλά χωνεμένη κοπριά και περλίτη. Στη γλάστρα χρησιμοποιούμε χώμα «εξωτερικού χώρου».

Θέση Ημι-σκιερή ή σκιερή· υπήνεμη

Πότισμα Όποτε στεγνώνει το χώμα.

Θρέψη Κάθε άνοιξη δίνουμε πλήρες και ισορροπημένο λίπασμα.

Φροντίδες Αν φυτευτεί στο χώμα, καλό είναι να απλώνουμε γύρω απ' το φυτό κάποιο εδαφοκαλυπτικό υλικό, για να διατηρούμε το χώμα δροσερό το καλοκαίρι ή ζεστό το χειμώνα, αλλά και για να να εξοικονομούμε νερό.

Αντιξοότητα Ο τετράνυχος και τα κοκκοειδή μπορούν να προβληματίσουν ασθενικά φυτά.

ΑΡΙΑ

Quercus ilex

Μεγάλο αιθαλές δέντρο με κυλινδρική κόμη. Τα λουλούδια του δεν λένε κάτι... οι καρποί του είναι απλώς βελανίδια, όμως είναι ένα φυτό καλά προσαρμοσμένο στο μεσογειακό κλίμα, έχει μεγάλη αντοχή στα καυσαέρια των πόλεων και μπορεί να ευδοκιμήσει σε ημι-σκιερές θέσεις, που δεν είναι καθόλου σπάνιες στις πόλεις μας. Θεωρείται δέντρο ιδανικό για να φτειάξει κανείς ένα μεγάλο φυτικό φράχτη που θα προσφέρει ηχομόνωση και προστασία από τους ανέμους.

Διαστάσεις Υ.: 15 μ., Δ.: 10-15 μ.

Φύλλωμα Αιθαλές

Άνθη-καρποί Ασήμαντα, εξελίσσονται σε βελανίδια.

Αντοχή Μεγάλη αντοχή στο κρύο, στον άνεμο, στην ατμοσφαιρική ρύπανση. Δεν έχει πρόβλημα

με την καλοκαιρινή ζέστη. Μέτρια αντοχή στην ξηρασία. Ακατάλληλο για παραθαλάσσιες θέσεις.

Έδαφος Οποιοδήποτε έχει καλή στράγγιση και είναι γόνιμο.

Θέση Ηλιόλουστη ή ημι-σκιερή. Δεν ευδοκίμει σε γλάστρα.

Πότισμα Σε σχέση με τις άλλες, «άγριες» βελανιδιές, η αριά θέλει τακτικό πότισμα, ειδικά το καλοκαίρι.

Θρέψη Στα νεαρά δέντρα έχει νόημα να δίνουμε λίπασμα με πλήρες και ισορροπημένο σκεύασμα άνοιξη και φθινόπωρο.

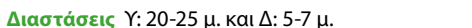
Φροντίδες «Σηκώνει» κλάδεμα, η φυλλωσιά της μπορεί να πάρει ακόμη και κάποιο σχήμα (σφαιρικό, τετράγωνο κ.ά.). Ποιος όμως θα σκαρφαλώνει σε ένα δέντρο 10 μέτρων ύψους για να κλαδέυει;

Αντιξοότητες Δεν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα.

ΑΡΟΚΑΡΙΑ

Araucaria heterophylla
(συν. *A. excelsa*)

Αν ο κήπος σας βρίσκεται πιο βόρεια απ' την Αθήνα, τότε την αροκάρια μόνον σε γλάστρα μπορείτε να την έχετε. Αλλά και εκεί μέχρι μια ηλικία, επειδή είναι ένα μεγάλο κωνοφόρο δέντρο και από ένα σημείο και μετά δε χωράει εκεί μέσα. Το χειμώνα θα πρέπει να μεταφέρετε τη γλάστρα σε εσωτερικό, φωτεινό χώρο. Αντίθετα, σε όλα τα νησιά του Αιγαίου όμως και στις παραλιακές ζώνες της νότιας Ελλάδας η αροκάρια ευδοκίμει και ξεπερνά τα 10 μ. σε ύψος. Έχει πυραμιδοειδές και συμμετρικό σχήμα, ότι πρέπει για στόλισμα τα Χριστούγεννα.

Διαστάσεις Υ: 20-25 μ. και Δ: 5-7 μ.

Φύλλωμα Αειθαλές

Άνθη Τα άνθη, όπως σε όλα τα κωνοφόρα, είναι ασήμαντα.

Αντοχή Μικρή αντοχή στο κρύο, κάτω από τους 4-5 °C αρχίζει να έχει προβλήματα. Αντέχει στη ζέστη. Υποφέρει από τους δυνατούς ανέμους. Κατάλληλο για παραθαλάσσιες θέσεις.

Έδαφος Αδιάφορο, αρκεί να έχει καλή στράγγιση και να είναι γόνιμο

Θέση Ηλιόλουστη

Πότισμα Τα νεαρά φυτά θέλουν τακτικό πότισμα, όποτε στεγνώνει το χώμα. Μεγαλύτερες αροκάριες μόνον το καλοκαίρι μπορεί να χρειαστούν κάποια ποτίσματα.

Θρέψη Την άνοιξη και το φθινόπωρο δίνουμε λίπασμα για κωνοφόρα, πλουσιότερο σε άζωτο και κάλιο (παρόμοιο με αυτά των τύπων 6-4-7 και 12-5-13), το οποίο να περιέχει και ιχνοστοιχεία.

Φροντίδες Δε χρειάζεται κλάδεμα.

Αντιξοότητες Τα κοκκοειδή έντομα πιθανόν να σας προβληματίσουν.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Ocimum basilicum

Είναι ένα ποώδες, εποχικό φυτό που ολοκληρώνει τον κύκλο της ζωής του από την άνοιξη μέχρι τα πρώτα κρύα του χειμώνα. Έτοιμους μικρούς βασιλικούς βρίσκουμε στα φυτώρια απ' τον Απρίλιο περίπου, ενώ μπορούμε επίσης και να τους σπείρουμε.

Αν έχετε λαχανόκηπο, φυτέψτε μερικούς βασιλικούς γύρω του. Είναι όμορφοι, δίνουν κάποιους εχθρούς των λαχανικών και αν επιλέξετε πλατύφυλλους, τότε θα μπορείτε να φτιάξετε και άφθονο πέστο για άμεση κατανάλωση ή και για αποθήκευση. Ο πλατύφυλλος είναι η καταλληλότερη ποικιλία βασιλικού για τη σάλτσα αυτή.

Αν δεν έχετε λαχανόκηπο, φυτέψτε και πάλι μερικούς βασιλικούς σε γλάστρες. Θα ευδοκιμήσουν το ίδιο, απλώς θα χρειαστούν πιο προσεκτικό πότισμα, αφού το χώμα μιας γλάστρας δεν μπορεί να συγκρατήσει τόσο νερό όσο το χώμα του κήπου.

Διαστάσεις Υ: 0,50 μ., Δ: 0,70 μ.

Φύλλωμα Εποχικό και αρωματικό

Άνθη-Καρποί Λευκά, ασήμαντα άνθη που εξελίσσονται σε καρπούς. Αυτοί περιέχουν μικρούς

μαύρους σπόρους που μπορούμε να συλλέξουμε για να σπείρουμε την επόμενη σεζόν. Η συλλογή των σπόρων είναι ο μοναδικός λόγος που έχουμε για να αφήσουμε το βασιλικό μας να δώσει άνθη.

Αντοχή Καλή αντοχή στη ζέστη, καμία στην παγωνιά και στην ξηρασία. Υποφέρει απ' τις ψεκάδες αλμυρού νερού. Κατάλληλο για γλάστρα.

Έδαφος Ακόμη και σε κοινό χώμα κήπου να τον φυτέψετε αυτός θα τα βγάλει πέρα, αν έχει τακτικό πότισμα και λίγο λίπασμα.

Θέση Ηλιόλουστη και υπήνεμη

Πότισμα Ποτίζουμε τακτικά και με συνέπεια. Δεν πρέπει να αφήσουμε το βασιλικό να δείξει σημάδια «δίψας».

Θρέψη Πλήρες και ισορροπημένο λίπασμα την άνοιξη με τη φύτευση για να έχουμε καλό ξεκίνημα.

Φροντίδες Το κορφολόγημα είναι η σημαντικότερη φροντίδα για να είναι το φυτό μας φουντωτό και να καθυστερήσει η άνθιση και η παραγωγή σπόρων, επειδή μετά απ' αυτή ο βασιλικός δεν παράγει νέα βλάστηση.

